

ЗОВНІШНІ ТРУДОВІ МІГРАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Ірина Семак,

І курс, економічний факультет.

Науковий керівник - *Романюк М.Д.*,

кандидат географічних наук, доцент.

Реформа соціально-економічної системи, сучасні ринкові перетворення в Україні є визначними чинниками, які суттєво впливають на процес формування і встановлення ринку праці, на нинішню трудоворесурсну ситуацію та проблеми зайнятості населення. Сьогодні стає очевидним той факт, що процес формування і встановлення ринку праці в Україні є складним і тривалим.

Метою цієї роботи є необхідність встановити різнобічні закономірності функціонування і розвитку трудової міграції населення як складової ринку праці, її взаємозв'язки з іншими елементами.

Сучасні негативні тенденції, які притаманні українському ринку праці стосуються збільшення кількості незайнятого населення, високого рівня офіційно зареєстрованого безробіття, чималого навантаження на одне вільне робоче місце. Так, станом на 01.03.1999 року кількість незайнятих громадян становила 1млн. 121,8 тис. осіб, серед яких 1млн.76,4тис. осіб були безробітними. Серед них 60,9% – жінки, 31,7% – молодь у віці до 28 років. Офіційний рівень безробіття досягнув по Україні майже 4% (3,96%), а в багатьох областях і передусім в областях Західного регіону України він є набагато вищим.

Сьогодні міграція значною мірою впливає на формування та розвиток національного і регіональних ринків праці, підтримання рівноваги між попитом та пропозицією робочої сили, інтеграцію ринків праці України та країн ближнього і далекого зарубіжжя.

Зараз в багатьох країнах Європи, Азії та Америки тимчасово працюють десятки тисяч громадян України, які здійснюють зовнішні трудові переміщення міждержавних кордонів через екскурсійні агентства та бюро подорожей. Центр "Демократичні ініціативи" стверджує, що не менше 5 млн. громадян України з більшою або меншою періодичністю виїждять закордон з метою поповнення сімейного [3, с.199]. Висока інтенсивність як легальної і, особливо, нелегальної трудової міграції за кордон, пояснюється не тільки високим рівнем незайнятості та безробіття працересурсного потенціалу, але й тим, що багато спеціалістів та фахівців не бажають отримувати мізерну зарплату за висококваліфіковану працю, яка до того ж по декілька місяців взагалі не виплачується.

За твердженням спеціалістів, очікувати налагодження статистичного обліку виїжджаючих на роботу за кордон з України та її регіонів в найближчій перспективі не доводиться [4, с.131].

З числа громадян України, які тимчасово працювали за кордоном в

1996 році майже 10 тис. осіб (84,4%) працювали в країнах далекого зарубіжжя. При цьому їх найбільша кількість працювала в Греції - 4,9 тис. осіб, на Кіпрі - 2,4 тис. осіб, в Польщі - 0,6 тис. осіб. Серед громадян, які були зайняті в країнах СНД 1,8 тис. осіб (98,8%) працювали в Росії. Найчастіше сферами прикладання праці були транспорт і зв'язок - 8,5 тис. осіб, промисловість - 1,4 тис. осіб, будівництво - 1,1 тис. осіб. Серед осіб, які мали роботу за кордоном у 1996р., 86,6% чоловіки, в тому числі 51% - у віці 28-40 років.

Основними мотивами здійснення інтенсивних закордонних трудових міграцій є економічні чинники, можливість за рахунок отримання роботи підвищити свій добробут, а для багатьох з них це є і способом власного виживання та своїх сімей. Масовість закордонних трудових міграційних переміщень, яке зачіпає інтереси щонайменше 10-12 млн. громадян України, висуває давно назрілу необхідність запровадження активної державної міграційної політики по регулюванню міждержавної трудової міграції.

По-перше, має бути розроблений і прийнятий Закон України "Про трудових мігрантів".

По-друге, здійснена робота по укладанню двосторонніх міждержавних угод про трудову міграцію з іншими країнами, відповідно до яких використання праці висококваліфікованих українських трудівників буде взаємовигідним.

По-третє, необхідно ратифікувати Верховною Радою України Конвенції Міжнародної Організації Праці від 1949 р. "Про трудящих мігрантів".

1. Копчак С.І., Мойсеєнко В.І., Романюк М.Д. Етнічна структура та міграції населення українського Прикарпаття. Львів: Світ. -1996, -285с.

2. Населення України 1996. Демографічний щорічник, - К.: Держкомстат України. 1997. - 544 с.

3. Романюк М.Д. Трудові міграції населення регіону та особливості їх регулювання за умов перехідної економіки (на прикладі Галичини)// Демографічні дослідження. Випуск 20. К.: Видавництво інституту економіки НАН України, 1998р. - С.194-209.

4. Хомра О.У. Орієнтація сільського населення України на працю за кордоном // Демографічні дослідження. - К.: Інститут економіки НАНУ. - Вип.18. - 1996. - С.136-142.